

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інформаційне право

Шифр та назва спеціальності
113 – Прикладна математика

Інститут
ННІ Соціально -гуманітарних технологій

Освітня програма
Комп'ютерне та математичне моделювання

Кафедра
Права (306)

Рівень освіти
Магістр-науковець (1рік 9 місяців)

Тип дисципліни
Освітньо-наукова, вибіркова

Семестр
3

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Лисенко Ірина В'ячеславівна

Iryna.Lysenko@khpі.edu.ua

Кандидатка юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри права (НТУ «ХПІ»).

Авторка понад 150 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Правознавство», «Трудове та господарське право», «Правове регулювання створення та діяльності стартапів».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на розгляд широкого кола питань щодо ознайомлення здобувачів із сучасними теоретичними основами національного законодавства у галузі інформаційного права та практичними навичками, необхідними для управління інноваційними процесами. Майбутні фахівці повинні бути теоретично і практично обізнаними з питань регулювання і стимулювання інформаційної діяльності підприємств, установ, організацій; методів управління інформаційного розвитку компанії; розробки інформаційних проектів та оцінки їх ефективності.

Мета та цілі дисципліни

Забезпечення теоретичної підготовки з основ національного законодавства у галузі інформаційного права та практичними навичками необхідними для управління інноваційними процесами, методів управління інформаційного розвитку компанії, розробки інформаційних проектів та оцінки їх ефективності.

Формат занять

Лекції, практичні роботи, самостійна робота, реферати. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

ЗК3. Здатність оволодівати сучасними знаннями, формулювати та вирішувати проблеми.
ЗК4. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність готувати та здійснювати публічні виступи з презентацією одержаних результатів, готувати науково-технічні публікації та звіти за результатами виконаних досліджень (наукова складова).

ЗК10. Здатність вести науково-дослідну діяльність, зокрема у міжнародному середовищі (наукова складова).

Результати навчання

РН2. Здійснювати збір, систематизацію та аналіз науково-технічної інформації з питань професійної діяльності.

РН3. Логічно, послідовно й точно формулювати свої думки та подавати інформацію у професійному спілкуванні, застосовувати інформаційні і технічні засоби та педагогічні методи для презентації результатів наукових, прикладних й ІТ-проектів.

РН19. Володіти навичками критичного аналізу наукової інформації та результатів наукових досліджень, розуміти та дотримуватись вимог академічної доброчесності (наукова складова).

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 годин (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні роботи - 16 год., самостійна робота – 58 год. Форма контролю: диференційований залік.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Вміння працювати з законодавчими актами, застосовувати правові норми при вирішенні практичних ситуацій. Правознавство

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються ігрові методи, акцентується увага на інформаційних технологій у правозастосуванні. Навчальні матеріали розміщені в середовищі Microsoft Office 365.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Законодавство в сфері інформаційної безпеки

Інформаційна безпека: поняття, структура, зміст. Державна політика України в сфері інформатизації та інформаційної безпеки особистості, суспільства, держави, сучасних автоматизованих і телекомунікаційних систем. Класифікація та структура нормативних правових актів в сфері інформаційної безпеки України. Міжнародне законодавство в сфері захисту інформації. Законодавство України у сфері забезпечення інформаційної безпеки та обробки технічної інформації.

Тема 2. Основні положення інформаційної безпеки

Предмет, об'єкт і суб'єкти інформаційної безпеки. Види інформаційної безпеки. Концепція інформаційної безпеки держави. Державна таємниця як особливий вид інформації, що захищається.

Тема 3. Правові питання захисту інформації з використанням технічних засобів

Особливості правового регулювання суспільних відносин при використанні технічних засобів обробки інформації та при розробці шифрувальних засобів.

Правове регулювання захисту інформації в засобах зв'язку. Правове регулювання використання цифрового підпису і захисту інформації в системах і засобах електронного документообігу.

Тема 4. Загрози інформаційній безпеці

Класифікація загроз інформаційній безпеці. Ієрархічна класифікація загроз інформаційній безпеці. Джерела загроз інформаційній безпеці. Методи і засоби забезпечення інформаційної безпеки: основні принципи, система забезпечення, основні фактори і способи.

Тема 5. Загрози безпеці інформації та інформаційних ресурсів

Основні характеристики інформаційної системи як об'єкту захисту. Класифікація загроз безпеці інформації. Ранжування джерел загроз безпеці інформації. Класифікація уразливостей безпеці інформації. Ранжування уразливостей.

Тема 6. Юридична відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.
Поняття і види юридичної відповідальності за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Особливості юридичної відповідальності за порушення правових норм інформаційної безпеки в галузі трудових норм і цивільно-правових відносин.

Тема 7. Адміністративна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Поняття і види адміністративної відповідальності за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Особливості адміністративної відповідальності за порушення правових норм інформаційної безпеки в галузі трудових норм і цивільно-правових відносин.

Тема 8. Кримінальна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Поняття і види кримінальної відповідальності за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Особливості кримінальної відповідальності за порушення правових норм інформаційної безпеки в галузі трудових норм і цивільно-правових відносин.

Теми практичних занять

Тема 1. Законодавство в сфері інформаційної безпеки

Тема 2. Основні положення інформаційної безпеки

Тема 3. Правові питання захисту інформації з використанням технічних засобів

Тема 4. Загрози інформаційній безпеці

Тема 5. Загрози безпеці інформації та інформаційних ресурсів

Тема 6. Юридична відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Тема 7. Адміністративна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Тема 8. Кримінальна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає опрацювання лекційного матеріалу, та самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях.

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (офіційні сайти органів державної влади, судових органів влади) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Інформаційне право в медіа сфері : конспект лекцій / Л.В. Перевалова, І.В. Лисенко, Г.М. Гаряєва та ін. -Харків : ФОП Панов А.М., 2018. 164с.

2. Інформаційне право в медіа сфері : навч.посіб. / Л.В. Перевалова, І.В. Лисенко, Г.М. Гаряєва та ін. - Харків : ФОП Панов А.М., 2018.192с.

3. Правознавство: Хрестоматія / Упоряд.: Л. В. Перевалова, В. Г. Вергун, Г. М. Гаряєва, О. В. Гаєвая, І. В. Лисенко, О. В. Кузьменко – Харків: НТУ «ХПІ», 2019 – 220 с.– Режим доступу:<http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2019/06/Pravoznavstvo.-HRESTOMATIYA.doc>

4. Договірне право: навч.-метод. посіб. / Г.М. Гаряєва. – Харків: НТУ «ХПІ», 2015. – 128 с.

5. Адміністративне право України : навч.-метод. посіб. / Г.М. Гаряєва. – Харків: НТУ «ХПІ», 2015. – 212с.

6. Тезаурус з правознавства: / Перевалова Л.В., Гаєвая О.В., Гаряєва Г.М., Кузьменко О.В., Лисенко І.В., Ткачов М.М. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 194с.– Режим доступу:

http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/09/tezaurus_vychitka-eng-16.06.2021docx-1.docx

7. Правові засади управлінської діяльності: навч.-метод. посіб. / Л.В. Перевалова, О.В. Гаєвая, Г.М. Гаряєва, І.В. Лисенко. -Харків : ФОП Панов А.М., 2020. 50 с. – Режим доступу:<http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2020/10/Methodposibnik-PZUD-2-1.docx>
8. Правове регулювання внутрішнього ринку Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. / Л.В. Перевалова, О.В. Гаєвая, Г.М. Гаряєва. -Харків : ФОП Панов А.М., 2020. 68 с. – Режим доступу:<http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/05/NMP-PR-VR-YES-2020.docx>
9. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з правових дисциплін для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей / уклад.: О. В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва, І. В. Лисенко, Л. В. Перевалова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021 – 128 с. – Режим доступу:http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/06/Metodichni-vkazivki_dlya-napisannya-kr-dlya-zo-1-1.docx

Базова література

1. Конституція України: від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.
2. Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку України // Схвалено Постановою Верховної Ради України від 13 липня 1999 року N 916-XIV/ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/916-14>
3. Про інноваційну діяльність: Закон України: від 04.07.2002 р. № 40-IV // Відомості ВРУ. – 2002. – № 38. – С. 266.
4. Господарський кодекс: від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18–22. – С. 144.
5. Цивільний кодекс: від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – С. 356
6. Про інвестиційну діяльність: Закон України: від 18.09.1991 р. № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. –1991. – № 47. – С. 646.
7. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України: від 08.09.2011 р. № 3715-VI // Відомості Верховної Ради. – 2011. – № 13.
8. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України, від 26 листопада 2015 року № 848-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст. 25
9. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004

Додаткова література

1. Архієреєв С.І. Інноваційний потенціал України: прогнозно-аналітичні оцінки: Монографія / С.І. Архієреєв, Т.В. Тарасенко. – Харків: Золоті сторінки, 2008. – 112 с.
2. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. /В.О. Василенко, В.Г. Шматько; За ред. В.О. Василенко. – Київ: Центр навчальної літератури, 2015. – 440 с.
3. Державна інноваційна політика: методологія формування і впровадження [Текст] : монографія / В. О. Гусев ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Донецьк : Юго-Восток, 2011. - 624 с.
4. Інтелектуальна власність: магістерський курс : підручник / П. Г. Перерва [та ін.] ; ред.: П. Г. Перерва, В. І. Борзенко, Т. О. Кобелева ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Планета-Прінт, 2019. – 1002 с.
5. Інформаційне право: навчальний посібник / А.Ю. Нашинець-Наумова. — Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – 136 с.
6. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інформаційне право»: конспект лекцій / І.О. Грицай. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 123 с.
7. Право особи на доступ до публічної інформації: адміністративно-правове забезпечення і захист [Текст] / О.М. Сибіга – Київ: Видавничий дім "Гельветика", 2019. – 370 с.
8. Інформаційне право та інформаційне законодавство / В.М. Брижко, В.М. Фурашев; НДІП НАПрН України. – Харків: Право, 2021. – 288 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Закони про свободу інформації: <http://home.online.no/~wkeim/foil.htm>
 Ресурси щодо законів про свободу інформації: <http://www.foi.net>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку(40%) та поточного оцінювання (60%).

Залік: тестове завдання та усна доповідь.

Бали поточного оцінювання нараховуються за наступним співвідношенням:

- контрольні роботи: 20% семестрової оцінки;
- колоквиум: 20% семестрової оцінки;
- самостійна робота: 20% семестрової оцінки.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження
25.08.2023

Завідувач кафедри
Ірина ЛИСЕНКО

Дата погодження
30.08.2023

Гарант ОНП (1 рік 9 місяців)
Геннадій МАРТИНЕНКО